Č.j. S 13/01-294/01-220 V Brně dne 27.4.2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení S 13/01-220, zahájeném dne 2.3.2001 dle ustanovení § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v návaznosti na ustanovení § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., na návrh účastníků řízení, jimiž jsou společnost Barum Continental spol. s r.o., se sídlem Otrokovice, Objízdná 1628, PSČ 765 31, okres: Zlín, IČ: 457 88 235, zastoupená jednatelem společnosti p. Romanem Hančíkem a prokuristou p. Antonínem Vetešníkem a podnikatel fyzická osoba Jan Kelich, místo podnikání Staškova 244, část Uničov, 783 91 Uničov, IČ: 180 63 373, oba ve správním řízení zastoupeni na základě plné moci ze dne 14.2.2001 p. Františkem Vondrou (zaměstnancem obchodní divize Barum Continental spol. s r.o., se sídlem Otrokovice, Objízdná 1628, PSČ 765 31, okres: Zlín, IČ: 457 88 235), ve věci schválení dohody obsažené ve „Smlouvě o franchisingu“, vydává po zjištění potřebných podkladů dle ustanovení § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení a poté, co byla účastníkům řízení dána možnost vyjádřit se k předmětu řízení a k výsledkům šetření, toto

rozhodnutí:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže **schvaluje** dle ustanovení § 3 odst. 5 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona 132/2000 Sb., **dohodu** obsaženou ve „Smlouvě o franchisingu“, která byla uzavřena dne 14.2.2001 mezi společnostmi Barum Continental spol. s r.o., se sídlem Otrokovice, PSČ 765 31, IČ: 457 88 235 a Janem Kelichem, místo podnikání Staškova 244, část Uničov, 783 91 Uničov, IČ: 180 63 373, která je dohodou mezi soutěžiteli ve smyslu ustanovení § 3 odst. 4 písm. b) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „úřad“) zahájil dne 2.3.2001 na základě návrhu účastníků správní řízení S 13/01-220 ve věci schválení dohody narušující

soutěž, která je obsažena ve „Smlouvě o franchisingu“, uzavřené dne 14.2.2001 mezi společnostmi Barum Continental spol. s r.o., se sídlem Otrokovice, Objízdná 1628, PSČ 765 31, okres: Zlín, IČ: 457 88 235 (dále jen „Barum Continental“), jako poskytovatelem frančízy (dále jen „poskytovatel“) a Janem Kelichem, místo podnikání Staškova 244, část Uničov, 783 91 Uničov, IČ: 180 63 373, jako nabyvatelem frančízy (dále jen „nabyvatel“).

Jednáním ve správním řízení byl na základě plné moci za oba účastníky správního řízení pověřen p. František Vondra, zaměstnanec obchodní divize Barum Continental (dále jen „ zástupce “), plná moc viz str. 4 spisu.

Předmětem „Smlouvy o franchisingu“ (dále jen „smlouva“), kterou poskytovatel s nabyvatelem uzavřeli je společná forma podnikání, vycházející z podmínek obsažených v této smlouvě, marketingového manuálu a jednotného prodejního stylu Barum a využívající vlastní podnikatelské aktivity nabyvatele za účelem prodeje smluvních výrobků a provozování pneu prodejny a servisu. Na základě smlouvy je nabyvatel oprávněn prodávat smluvní výrobky vymezené v příloze č. 1 smlouvy. Poskytovatel poskytne nabyvateli právo provozovat smluvní podnikání pod registrovanou ochrannou známkou BARUM B, povolí mu provádět marketing a reklamu pod povoleným jménem (BARUM B) a zavazuje se dodávat nabyvateli smluvní výrobky.

Poskytovatel je výhradním distributorem pro Českou republiku plášťů, duší a vložek chráněných ochrannou známkou BARUM, CONTINENTAL, UNIROYAL, SEMPERIT a GENERAL TIRE, a distributorem dalšího zboží (smluvní výrobky – výrobky ze závodů Beltyr, Mitas, Rubena, Matador, protektory, duše, vložky, disková kola, klínové řemeny, materiál a zařízení pro opravy pneu a duší TIP TOP, ostatní pneu a autopříslušenství) a dále je vlastníkem obchodních postupů, know-how při prodeji a servisování těchto smluvních výrobků, jakož i ochranné známky a obchodního názvu BARUM a okřídleného B vztahujícího se k činnosti pneu prodejen a servisů. Poskytovatel vytváří jednotnou síť pneu prodejen a servisů, vyznačující se zejména jednotnou obchodní politikou, používáním a propagací jednotného obchodního názvu, ochranné známky a loga BARUM B, které vlastní poskytovatel, shodnou technickou a vzhledovou úrovní servisů, či vytvořením shodné kvality prodeje a servisů.

Integrální součástí smlouvy jsou přílohy č. 1 až 6, které obsahují:

Příloha č. 1 Seznam smluvních výrobků
Příloha č. 2 Záruční a reklamační podmínky plášťů, duší a vložek Barum
Příloha č. 3 Statistika prodeje za IV. čtvrtletí r. 2000
Příloha č. 4 Kupní smlouva – frančízor Barum
Příloha č. 5 Soupis zařízení
Příloha č. 6 Vymezení územní výlučnosti

Charakteristika účastníků řízení

Společnost Barum Continental, je zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Krajským obchodním soudem v Brně, oddíl C, vložka 15057 ze dne 5. února 1993. Předmětem podnikání je především výroba plášťů osobních, nákladních a zemědělských, dále koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, výroba kaučukových směsí, výroba a oprava strojů a zařízení v oblasti gumárenské a plastikářské technologie apod.

Nabyvatel frančízy, podnikatel Jan Kelich, místo podnikání Staškova 244, část Uničov, 783 91 Uničov, má oprávnění k provozování následujících živností: silniční motorová doprava nákladní, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, pneuservis

(vyjma vulkanizace), zprostředkovatelská činnost v rámci obchodu. Jan Kelich provozuje svoji podnikatelskou činnost ve dvou nezávislých provozovnách:

1. Pneuservis osobních vozidel, Uničov, Staškova 244
2. Pneuservis nákladních vozidel společně s dopravou, Uničov, Šumperská 536

Majetkové a personální propojení

Společnost Barum Continental je vlastněna z 45 % společností Semperit Reifen Aktiengesellschaft, Rakousko (dceřinou společností Continental AG, Hannover), ze 30 % společností Korso ImbH (společný podnik firem Continental a Michelin), 25 % vlastní přímo Continental AG. Vedle majetkového propojení jsou společnosti propojeny i personálně.

V ČR má v současné době společnost Barum Continental majetkovou účast v následujících dceřinných společnostech:

- BARUM CENTRUM PRAHA, spol. s r.o., ve které činí její majetkový podíl 40 %. Jedná se o společnost, která ve své činnosti má mimo jiné zahrnuto i koupi zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, poradenskou činnost v oblasti gumárenských výrobků, pneuservis, vulkanizaci a zprostředkovatelskou činnost v oblasti obchodu, nakládání s odpady v režimu volné živnosti – pneumatiky apod.
- PNEU KAFKA, a.s., ve které činí její majetkový podíl 51%. Tato společnost má jako předmět podnikání akviziční činnost a sběr ojetých pneumatik, včetně reklamy a servisu v rámci výše uvedené činnosti. Dále odbytovou, zásobovací a obchodní činnost se všemi druhy výrobků, zejména výrobky a polotovary gumárenskými, plastikářskými včetně doplňujícího sortimentu, výrobky pro motorismus, auto a moto turistiku, sport a využití volného času, potřeby pro domácnost. V rozsahu nevyžadujícím zvláštní povolení vyvíjí společnost zahraniční obchodní činnost.
- BARUM KAFKA, s.r.o., ve které činí její majetkový podíl 30%. Předmětem jejího podnikání je obchodní činnost – koupě zboží za účelem dalšího prodeje a prodej, vyjma činností uvedených v § 3 živnostenského zákona a vyjma činností, uvedených v příloze 1.-3. živnostenského zákona a provozování pneuservisu.
- BAWE, spol. s r.o., ve které činí její majetkový podíl 49 %. Předmětem jejího podnikání je koupě zboží za účelem dalšího prodeje a prodej a vulkanizace.
- Pneu služby, s.r.o., ve které činí její majetkový podíl 100%. Předmětem podnikání této společnosti je nákup zboží za účelem dalšího prodeje a prodej, skladovací služby, zprostředkovatelská činnost a opravy motorových vozidel.

Nabyvatel frančízy, podnikatel Jan Kelich, nemá žádnou majetkovou či personální účast v jiných společnostech.

Oba účastníci řízení jsou soutěžiteli ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb. (dále jen „zákon“).

Relevantní trh

Pro posouzení možného dopadu uzavřené smlouvy na soutěžní prostředí se úřad zabýval analýzou relevantního trhu, která je založena na samostatném posouzení tří aspektů - výrobkového, geografického a časového.

Výrobkový trh je definován omezenou množinou zboží (výrobků, výkonů či služeb, dále jen „výrobky“). Zahrnuje všechny identické výrobky, tj. takové výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k jejich vlastnostem, ceně nebo zamýšlenému způsobu použití.

Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné.

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost, opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle. Je nutné vzít v úvahu i minulý a očekávaný vývoj trhu v čase.

Pro účely vymezení trhu z hlediska výrobkového, vycházel úřad z následujících skutečností:

Průmysl výroby plášťů zahrnuje jak výrobu nových plášťů, tak i obnovu opotřebovaných plášťů protektorováním. Rozdíl mezi těmito dvěmi skupinami spočívá ve skutečnosti, že pláště obnovené protektorováním již nesplňují takové nároky na životnost a vlastnosti (hlučnost, ekonomie provozu, jízdní vlastnosti apod.) v porovnání s plášti nově vyrobenými. Rozdíl je rovněž v ceně, kdy nové pláště jsou dvakrát až třikrát dražší než pláště protektorované. Protektorované pláště pro nákladní automobily a autobusy se používají více než protektorované pláště pro osobní automobily. Důvodem je, že zatímco pláště pro osobní automobily není potřeba vyměňovat pravidelně (je na rozhodnutí spotřebitele, zda osobní automobil bude pro osobní potřebu používat či nikoliv), pláště pro nákladní automobily a autobusy je nutné obměňovat častěji, neboť v rámci pravidelného užívání pro dopravu a přepravu musí vozidlo splňovat technické požadavky s ohledem na bezpečnost silničního provozu. Jelikož nákup nových plášťů představuje pro spotřebitele velké finanční výdaje, je z cenových důvodů upřednostňována oprava opotřebovaných plášťů protektorováním - pokud je kostra (rám) pláště v dobrém stavu, je možné protektorováním prodloužit užívání plášťů i opakovaně. Na druhé straně vede protektorování k nižší životnosti plášťů a k celkovému zhoršení jejich jízdních vlastností a nelze je tedy používat v případě dálkové přepravy. Na základě shora uvedených skutečností lze konstatovat, že z pohledu spotřebitelů nelze považovat protektorované pláště za zaměnitelné či nahraditelné zboží ve vztahu k nově vyrobeným plášťům vzhledem k jejich odlišným vlastnostem, ceně i omezenému způsobu užití.

Trh nově vyrobených plášťů zahrnuje dvě kategorie:

- pláště prodávané do podniků zabývajících se výrobou dopravních prostředků (prvovýroba)
- pláště prodávané pro náhradní spotřebu konečným spotřebitelům.

Rozdělení trhu nově vyrobených plášťů do dvou kategorií vyplývá ze skutečnosti, že pláště prodávané do podniků zabývajících se výrobou dopravních prostředků nejsou na trhu nabízeny samostatně, nýbrž jsou součástí vozidla a tedy zahrnuty v jeho ceně.

Předmětem posuzované dohody jsou pouze pláště prodávané pro náhradní spotřebu konečným spotřebitelům (nikoliv tedy pláště prodávané podnikům zabývajícím se výrobou dopravních prostředků). Ke střetu nabídky a poptávky tedy dochází na trhu nově vyrobených plášťů určených pro náhradní spotřebu konečným spotřebitelům.

Trh plášťů obecně zahrnuje několik druhů plášťů zaměřených na rozdílné typy dopravních prostředků, jako:

- pláště pro osobní automobily
- pláště pro automobily nákladní a autobusy

- pláště pro zemědělské stroje

Rozdíl mezi uvedenými druhy plášťů se kromě účelu užití odráží také v ceně, kdy cena za pláště pro nákladní automobily a autobusy je více než čtyřikrát vyšší než cena za pláště pro osobní automobily, stejně tak cena za pláště pro zemědělské stroje je i šestkrát vyšší než cena za pláště pro osobní automobily.

Každý druh plášťů zahrnuje několik typů, lišících se vzorky (designem), rozměry a chemickým složením. Výběr druhu a typu pláště závisí především na typu dopravního prostředku, pro který má být plášť použitý a rovněž na účelu, k němuž má dopravní prostředek sloužit.

Vzhledem k účelu užití i rozdílům v ceně jsou jednotlivé druhy plášťů z hlediska spotřebitele vzájemně nezastupitelné a tvoří samostatné výrobkové trhy.

Z pohledu geografického společnost Barum Continental smluvní výrobky distribuuje prostřednictvím sítě vlastních prodejních míst (maloobchody, velkoobchody) a sítě nabyvatelů frančízové licence, nacházející se na celém území České republiky. Vzhledem k tomu, že Barum Continental všem nabyvatelům frančízové licence dodává smluvní zboží za stejných podmínek, lze konstatovat, že z hlediska jeho dostupnosti, ale také prodejní ceny pro konečné spotřebitele (kterou stanoví nabyvatel), jsou podmínky pro získání daného zboží v prodejní síti nacházející se po celém území ČR dostatečně homogenní.

Na základě smlouvy (viz příloha č. 6 a mapová příloha smlouvy o frančíze) bude nabyvatel frančízy působit ve vymezeném území kolem města *Uničov*.

Úřad konstatuje, že podmínky pro prodej uvedených výrobků jsou na celém území ČR dostatečně homogenní. Z uvedeného důvodu je geografickým trhem území celé ČR.

Z časového hlediska má výroba plášťů v České republice dlouhou historii. V posledních letech se na trhu v České republice účastní i zahraniční prodejci plášťů. Nabídka a poptávka má trvalý charakter a vyznačuje se pravidelnými opakovanými dodávkami.

Na základě výše uvedených skutečností byl **relevantní trh** pro účely správního řízení vymezen z hlediska

- **výrobkového**: jedná se o tři samostatné výrobkové trhy nových plášťů určených pro náhradní spotřebu konečným spotřebitelům, a to:
  - pláště pro osobní automobily
  - pláště pro nákladní automobily a autobusy
  - pláště pro zemědělské stroje
- **geografického**: území České republiky
- **časového**: trvalý, s pravidelně se opakujícími dodávkami.

Na takto vymezených relevantních trzích působí řada soutěžitelů. Kromě společnosti Barum Continental působí na trhu v České republice ve výrobě plášťů osobních, nákladních a zemědělských společnost MITAS a.s., přičemž prodej vyrobených plášťů těchto společností zajišťuje prostřednictvím dceřinné společnosti Obnova Brno, a.s.

V České republice dále působí prostřednictvím svých dceřinných společností zahraniční výrobci plášťů a dále některé další společnosti zabývající se dovozem plášťů od zahraničních výrobců. Jedná se například o následující společnosti:

- Goodyear Dunlop Tires Czech s.r.o. (pod značkami GOODYEAR, DUNLOP, FULDA, PNEUMANT, SAVA, DEBICA),
- Pirelli Tyre (EUROPE) S. A. - Czech (pod značkou PIRELLI, CEAT, COURIER, ARMSTRONG, FORMULA),

- Michelin Česká republika s.r.o. (pod značkami MICHELIN, KLEBER, KORMORAN/STOMIL, BF Goodrich, TAURUS),
- Bridgestone/Firestone CR, s.r.o (pod značkami Bridgestone, Firestone),
- Matador (pod značkou MATADOR) a další.

Všichni výrobci distribuují uvedené zboží v rámci celé České republiky prostřednictvím svých prodejních míst. Společnost Barum Continental prostřednictvím své distribuční sítě (velkoobchody, maloobchody a vymezená území dle již dříve uzavřených frančízových smluv) prodává na území České republiky kromě plášťů pod značkami vlastního koncernu tj. (BARUM, SEMPERIT, CONTINENTAL, UNIROYAL, GENERAL TIRE, SPORTIVA, MABOR, COUNTRY STAR) i pláště konkurenčních značek jako SAVA, MATADOR, MITAS, MICHELIN, FIRESTONE, BRIDGESTONE a podobně. Společnost MITAS a.s. prodává pláště pod značkou MITAS prostřednictvím distribuční sítě jak své dceřinné společnosti Obnova Brno, a.s., tak i společnosti Barum Continental. Stejně tak ostatní soutěžitelé působící na území České republiky (Goodyear ČR s.r.o., Michelin Česká republika s.r.o. a další) prodávají pláště v prodejních místech, které se nacházejí na území celé České republiky.

Podíl Barum Continental na zásobování trhu daného zboží (na jednotlivých výrobkových trzích) převyšuje 30 % celostátního trhu. Žádný z ostatních soutěžitelů působících na uvedených trzích, např. Michelin Česká republika s.r.o., MATADOR Praha spol. s r.o., Goodyear ČR s.r.o, Bridgestone/Firestone CR s.r.o. a další, nedosahuje 30 % podílu na zásobování trhu uvedeného zboží. V důsledku působení těchto soutěžitelů je na jednotlivých výrobkových trzích dobré soutěžní prostředí a to i přes podíl společnosti Barum Continental, představující dominantní postavení na trhu.

Posouzení z hlediska zákona

Obecně lze uvést, že podstatou „Smlouvy o franchisingu“ je licenční smlouva k právům průmyslového a duševního vlastnictví, vztahující se k obchodní značce, logu a know-how, zpravidla kombinovaná s omezením vztahujícím se na zásobování nebo nákup zboží.

Dne 1.3.2000 nabyla účinnosti vyhláška Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 5/2000 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 286/1993 Sb., pro určité druhy dohod o frančíze (dále jen „vyhláška“).

Vzhledem k tomu, že podíl poskytovatele na celostátním trhu prodejů zboží, které je předmětem frančízy, je vyšší než 30 %, nelze na dohodu obsaženou ve „Smlouvě o franchisingu“, uzavřenou mezi účastníky řízení aplikovat vyhlášku (viz § 5 odst. 2 písm. b/ této vyhlášky). Z tohoto důvodu vyžaduje uvedená dohoda individuální posouzení úřadu.

Účastníci řízení podali úřadu návrh na schválení předmětné dohody ve smyslu § 3 odst. 4 písm. b) zákona – dohody jejichž předmětem je racionalizace hospodářské činnosti účastníků dohody – a § 3 odst. 5 zákona.

Dohoda podle § 3 odst. 5 zákona podléhá schválení úřadem, který je oprávněn schválení odepřít v tom případě, pokud zjistí, že dohodu je nutno kvalifikovat jako dohodu spadající pod všeobecný zákaz § 3 odst. 1 zákona. V ostatních případech lze schválení odepřít pouze pro přítomnost některé ze skutečností obsažené v § 5 odst. 3 zákona.

Úřad nejdříve zkoumal, zda smlouva neobsahuje omezení ve smyslu § 3 odst. 1 až 3 zákona, pro které by byla *ex lege* zakázaná a neplatná. Po analýze textu smlouvy úřad konstatuje, že omezení tohoto druhu smlouva neobsahuje.

Dále úřad zkoumal, zda by realizací předložené dohody mohlo dojít k podstatnému omezení hospodářské soutěže, resp. vyloučení hospodářské soutěže ve vztahu k podstatné části relevantního trhu, případně, zda dohoda nepovede k zablokování trhu, tj. vyloučení dodávek ostatních soutěžitelů na tento trh.

Poskytovatel vytváří jednotnou prodejní a servisní síť pneuprodejen a servisů, složenou ze sítě vlastních provozoven a ze sítě provozoven jednotlivých nabyvatelů frančízové licence. Podstatnými znaky tohoto systému je jednotná obchodní politika, používání a propagace jednotného obchodního názvu, ochranné známky a loga poskytovatele, vytvoření shodné technické a vzhledové úrovně servisů, vytvoření shodné kvality prodeje a servisu a zajištění dalšího prodeje smluvních výrobků distribuovaných poskytovatelem.

Součástí dohody je i podpora nabyvatele při vstupu na trh. Poskytovatel se zavazuje, že nabyvateli poskytne úvěr k financování odsouhlasených investic do provozovny. Dále poskytne nabyvateli pomoc s obstaráním vybavení a s obstaráním služeb, které jsou nezbytné pro vybavení a rekonstrukci provozovny a zahájení podnikání a pokud to bude možné, sjedná s dodavateli slevy z cen dodávek zařízení a vybavení ve prospěch nabyvatele. Dle smlouvy zajistí poskytovatel k dosažení požadované úrovně prodeje a servisu na vlastní náklady zaškolení nabyvatele a jeho pracovníků a dále bude pravidelně pořádat vnitřní školení personálu a alespoň jednou ročně výroční prodejní konferenci za účelem výměny zkušeností a názorů na zlepšení prodeje smluvních výrobků. Poskytovatel se také zavazuje průběžně poskytovat nabyvateli odborné rady technického či obchodního charakteru a další pomoc při prodeji smluvních výrobků. Smlouva je uzavřena na počáteční období tří let do 31. 12. 2003 s možností dalšího prodloužení o jeden rok, neoznámí-li ve stanovené lhůtě některá ze stran, že na prodloužení nemá zájem.

Závazky omezující soutěž spočívají především v poskytování výhradního území nabyvateli, spojeném se zákazem aktivně hledat zákazníky mimo toto území, což však na druhé straně nabyvateli umožňuje soustředit své úsilí na prodej a propagaci zboží v přiděleném území. Nabyvatel se zavazuje prodávat zboží chráněné ochrannou známkou Barum a to za podmínek vymezených v dohodě. Nabyvatel se současně zavazuje nakupovat smluvní zboží (vymezené v příloze č. 1 smlouvy) výhradně od poskytovatele. Tento závazek je přijímán pouze s ohledem na zboží, které je předmětem smlouvy, nevztahuje se na další zboží (nekonkurující smluvnímu zboží), které poskytovatel nenabízí a které má charakter autopříslušenství.

Tato dohoda má charakter dohody o výhradním nákupu, v jejímž důsledku prodejce ztrácí možnost výběru mezi různými zásobovacími zdroji a současně ostatní dodavatelé nemohou dodávat smluvní zboží prodejci, zavázanému dohodou o výhradním nákupu. Pokud by se jednomu dodavateli podařilo pomocí těchto dohod dlouhodobě zavázat většinu prodejců v dané oblasti, může být pro konkurenty dodavatele přístup k distribuční síti na tomto území podstatně omezen. Na druhé straně však dohody o výhradním nákupu vedou ke zlepšení distribuce, neboť umožňují dodavateli plánovat dodávku zboží s větší přesností dle aktuálních požadavků trhu a vyhodnocovat prodej v delším časovém horizontu a jsou zárukou, že požadavky odběratele budou pružně uspokojovány. Bude-li na relevantním trhu zajištěn dostatečný přístup spotřebitelů ke zboží konkurujícímu smluvnímu zboží z frančízové dohody (paralelní dodávky jiných soutěžitelů), nepředstavuje dohoda o výhradním nákupu výraznější narušení hospodářské soutěže. V této souvislosti úřad při vymezování postavení Barum

Continental na relevantním trhu ověřil četnost konkurenčních soutěžitelů a objem jimi dodávaných plášťů na tuzemský trh. Úřad konstatuje, že na území České republiky je na jednotlivých výrobkových trzích dostatečná míra paralelních dodávek jiných soutěžitelů (viz str. 5 a 6 tohoto rozhodnutí).

Obdobný přístup je uplatňován při hodnocení určitých druhů dohod o frančíze v EU, jejichž předmětem je buď výhradní prodej, nebo výhradní odběr zboží, nebo tyto dohody zahrnují omezení, uložená ve vztahu k postoupení nebo užívání práv průmyslového vlastnictví, které mají charakter distribuční frančízové dohody (vztahující se na prodej zboží) či servisní frančízové dohody (vztahující se k poskytování služeb), či kombinují obě činnosti. Pro takové dohody přijala dne 22.prosince 1999 EK nařízení č. 2790/1999, které nabylo účinnosti 1.července 2000 (dále jen „nařízení EK“), tzv. „blokovou vyjímku“ vztahující se na vybrané druhy vertikálních dohod, mezi které jsou řazeny i dohody o frančíze. Dohody, které plní podmínky tohoto nařízení jsou vyňaty ze zákazu dohod omezujících hospodářskou soutěž, neboť mohou v konečném důsledku přispět ke zlepšení soutěže mezi výrobními značkami a určitá část výsledných výhod z dohody přejde na spotřebitele. Při splnění podmínek stanovených ve výše uvedeném nařízení EK tyto dohody nepodléhají samostatnému posuzování. V případě, že podíl účastníků vertikální dohody na zásobování trhu přesahuje hranici 30%, vyžaduje taková dohoda individuální posouzení ze strany EK.

Jak bylo konstatováno výše (str. 6 tohoto rozhodnutí) nelze na uvedenou dohodu aplikovat vyhlášku č. 5/2000 Sb. V režimu stávajícího zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění platném do 1.7.2001, je upraveno jak schvalování dohod vyňatých ze všeobecného zákazu obsaženého § 3 odst.1 tohoto zákona (a to dohod specifikovaných v § 3 odst. 4 písm a/ až c/ zákona), tak v § 5 téhož zákona je upraveno povolení individuální výjimky pro určité druhy dohod mezi soutěžiteli, které by jinak spadaly pod všeobecný zákaz dohod mezi soutěžiteli stanovený v § 3 odst. 1 zákona.

Účastníci řízení podali návrh na schválení předmětné dohody – jako dohody racionalizační ve smyslu § 3 odst. 4 písm. b) zákona.

Úřad dospěl na základě posouzení všech skutečností a podkladů k závěru, že posuzovaná dohoda je dohodou, která má **racionalizační charakter**. Jedná se o dohodu mezi soutěžiteli, posuzovanou dle ustanovení § 3 odst. 4 písm. b) zákona, které zavádí mírnější režim pro posuzování dohod, jejichž podstatou je racionalizace hospodářské činnosti. Důvodem pro zavedení mírnějšího režimu je ta skutečnost, že omezení hospodářské soutěže, jež tato dohoda zakládá, je nižší intenzity a současně přináší prospěch i spotřebitelům. Základním obecným kritériem pro to, aby daná racionalizační dohoda požívala výhody mírnějšího režimu, je skutečnost, že dohoda nevede k podstatnému omezení soutěže. Základní podmínkou pro schválení dohody je tedy zachování účinné soutěže na daném trhu.

Jak plyne z uzavřené smlouvy, přinese tato zejména zlepšení úrovně prodeje (standardu služeb zákazníkům včetně vyřizování reklamací), servisu a odbornosti poradenství u smluvního prodejního místa, a to na úroveň rovnocennou vlastní prodejní síti Barum Continental. Poskytovatel vlastní certifikát kvality dle ISO 9001, který zahrnuje nejen kvalitu výrobků ale i určitou úroveň poskytovaných služeb, a chce na tuto úroveň pozvednout i ostatní prodejce svého zboží. Zákazníkovi z frančízové smlouvy plynou záruky prodeje zboží s garantovanou kvalitou (spojenou s obchodním jménem poskytovatele), s vysokým standardem služeb zákazníkům, odbornosti servisu a technického poradenství (včetně operativního vyřizování reklamací dle jednotných podmínek poskytovatele).

Smlouva dovoluje spotřebitelům přiměřeně se podílet na výhodách z ní vyplývajících, protože spojuje výhodu jednotné prodejní sítě s existencí obchodníků osobně zainteresovaných na účinném fungování jejich firem. Stejnorodost sítě a neustálá spolupráce (poradenství, školení, konference za účelem výměny zkušeností a názorů s prodejem smluvních výrobků) mezi poskytovatelem a nabyvatelem umožňují pravidelné zásobování, smluvní zboží je možno obstarat pružněji dle potřeb zákazníků. Další výhodou pro spotřebitele je skutečnost, že v jednom prodejním místě je možné kromě plášťů vyráběných pod koncernovými značkami společnosti Barum Continental koupit i pláště výrobců jiných značek (tzv. smluvních plášťů), s možností využít stejné úrovně servisu jako je tomu u servisu plášťů koncernových značek (komplexnost nabídky).

Úřad po posouzení dohody obsažené ve „Smlouvě o franchisingu“ a všech dalších podkladů, jakož i rozboru možných dopadů dohody na hospodářskou soutěž na vymezeném relevantním trhu dospěl k závěru, že tato dohoda nepovede k podstatnému omezení ani vyloučení hospodářské soutěže na uvedených trzích a nebrání spotřebitelům získat zboží konkurenčních výrobců. Rovněž nebyly shledány žádné důvody ve smyslu § 5 odst. 3 zákona, pro které by schválení dohody mohlo být odepřeno.

Ve smyslu ustanovení § 12 odst. 6 zákona úřad umožnil, aby se zástupce účastníků správního řízení vyjádřil k předmětu řízení a k výsledkům šetření. Zástupce obou účastníků řízení této možnosti využil, při seznámení s výsledky šetření nebyly vzneseny žádné doplňující připomínky. Skutečnost, že se úřad schválením dohody obsažené ve smlouvě zabývá, byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 14/2001 dne 4.4.2001 pod zn. 117499-14/01. Ve stanovené lhůtě 8 dnů pro podání případných námitek úřad žádnou námitku k uvedenému schválení dohody neobdržel.

Ze všech uvedených důvodů úřad rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí lze dle ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, podat ve lhůtě do 15 dnů od jeho doručení rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Šárka Vlašínová
pověřená řízením II. výkonného odboru

Toto rozhodnutí obdrží:
František Vondra
Barum Continental spol. s r.o.
obchodní divize
765 31 Otrokovice